

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Одеського національного
університету
імені І. І. Мечникова
Володимир ІВАНІЦЯ

_____ 2026 р.

В И Т Я Г

**з протоколу № 2 міжкафедрального наукового семінару
кафедри археології, етнології та всесвітньої історії
факультету історії та філософії
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
від 2 червня 2026 р.**

ПРИСУТНІ:

6 осіб із 7 наукових та науково-педагогічних працівників кафедри:

Сминтина Олена Валентинівна, д. і. н., професор, завідувач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії;

Кушнір В'ячеслав Григорович, д. і. н., доцент, професор кафедри археології, етнології та всесвітньої історії;

Петрова Наталія Олександрівна, к. і. н., доцент, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії;

Чепіженко Вадим Віталійович, к. і. н., в.о. доцента кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, помічник першого проректора, керівник Центру антикознавства та медієвістики;

Демченко Ольга Володимирівна к. і. н., доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії

Самофатов Михайло Ігорович, доктор філософії, ст. викладач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії.

З присутніх – 2 доктори наук та 4 доктори філософії/кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

На науковому семінарі присутні аспіранти Онищенко Юрій Борисович аспірант кафедри археології, етнології та всесвітньої історії; Анатольєв Анатолій аспірант кафедри археології, етнології та всесвітньої історії.

Головуючий на науковому семінарі - д.і.н., професор, завідувач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії Сминтина Олена Валентинівна.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення публічної презентації наукових результатів дисертації аспірантки кафедри археології, етнології та всесвітньої історії Чіненої Ольги Віталіївни на тему «Ідентичність євреїв Балтського повіту», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю за спеціальністю 032 - історія та археологія, галузі знань 03 - гуманітарні науки.

Тему дисертації затверджено «18» жовтня 2022 на засіданні Вченої ради факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, протокол № 2 .

Робота виконана на кафедрі археології, етнології та всесвітньої історії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Науковий керівник - к.і.н., доцент Петрова Н. О.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь здобувача
2. Запитання до здобувача.

По доповіді було задано 8 запитань, на які доповідач дала розлогі та ґрунтовні відповіді. Питання задавали: д. і. н., професор, завідувач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії Сминтина Олена Валентинівна; к.і.н., доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, помічник першого проректора, керівник Центру антикознавства та медієвістики Чепіженко Вадим Віталійович, к.і.н., доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії Демченко Ольга Володимирівна; д.і.н., професор, професор кафедри археології, етнології та всесвітньої історії Кушнір В'ячеслав Григорович.

Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації Чіненої Ольги Віталіївни виступили експерти: д.і.н. доцент, декан факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова **Кушнір В'ячеслав Григорович** та к.і.н., доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова **Чепіженко Вадим Віталійович**, які зазначили З оцінкою дисертації Чіненої Ольги Віталіївни виступили експерти: Кушнір В'ячеслав Григорович, д.і.н., доцент, професор кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, та Чепіженко Вадим Віталійович, к.і.н., в.о. доцента кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, які зазначили, що структура дисертаційної роботи є логічною, виклад матеріалу науково обґрунтований, а зміст та оформлення роботи відповідають вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Тема дослідження відповідає науковому напрямку кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, мова роботи є академічною та науковою.

Кушнір В. Г. відмітив актуальність обраної теми, оскільки питання

формування та збереження ідентичності етнічних спільнот є одним із важливих напрямів сучасних історико-етнологічних досліджень. Особливе значення має звернення до історичного досвіду єврейського населення Балтського повіту, яке в умовах поліетнічного середовища та державної асиміляційної політики виробило комплекс механізмів збереження власної етноконфесійної самобутності.

Було наголошено, що тема ідентичності євреїв Балтського повіту фактично залишалася недостатньо дослідженою у вітчизняній історіографії. Дисертаційна робота заповнює важливу лакуну у вивченні регіональної історії та дозволяє розглядати єврейську громаду не лише через призму демографічних чи економічних процесів, а як цілісний соціокультурний організм.

Відзначено значну джерельну базу роботи, зокрема залучення архівних документів, статистичних матеріалів, наративних джерел, а також результатів власних польових досліджень здобувачки. Особливу увагу приділено введенню до наукового обігу матеріалів дослідження тафального ландшафту єврейських некрополів Балти, Кодими, Крутих, Саврані та Кривого Озера.

Кушнір В. Г. зазначив, що важливим результатом роботи є використання матеріальної спадщини як джерела для реконструкції ідентичності. Аналіз символіки мацев, поховального простору, традиційного житлово-господарського комплексу дозволив авторці простежити механізми збереження культурної пам'яті єврейської спільноти.

Окремо було відзначено створення 3D-реконструкції традиційного житла єврейського населення, що має значення для документування та збереження культурної спадщини, особливо в умовах сучасних загроз.

Наукова новизна роботи полягає у комплексному історико-етнографічному аналізі соціокультурних практик єврейських громад Балтського повіту. Дисертантка досліджує релігійні інституції, освітні практики, благодійні організації, сімейну та поховальну обрядовість як систему взаємопов'язаних механізмів формування та підтримання ідентичності.

Зауваження та рекомендації В. Г. Кушніра:

1. Бажано приділити більше уваги ранній історії Балтського повіту, та історико-політичним умовам його формування.

2. Не зайвим б розширити інформацію щодо появи євреїв в регіоні ще до утворення Балтського повіту, адже вони населяли територію до 1795 року.

3. Основну увагу в роботі приділена переважно містечковому єврейству, водночас специфіка життєдіяльності євреїв у сільських поселеннях повіту потребує дещо ширшого висвітлення.

4. У дисертації ґрунтовно розглянуто матеріали тафального ландшафту, здійснено класифікацію намогильних пам'ятників, проте варто окреслити потенціал використання цих пам'яток як джерела для вивчення

комунікаційних зав'язків як у Балтському повіті, так і за його кордонами.

5. У висновках до першого розділу задекларовано тезу про багатшаровість ідентичності євреїв, було б доцільно підкріпити це твердження конкретними прикладами.

Зазначені поради та рекомендації мають дискусійний характер і жодним чином не знижують високу наукову цінність, теоретичне та практичне значення висновків дисертаційного дослідження.

Чепіженко В. В. у свою чергу відмітив, що актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена сучасними тенденціями розвитку гуманітарних наук, зокрема зростанням уваги до проблем етнічної ідентичності, культурної пам'яті та механізмів збереження традицій в умовах поліетнічного середовища. У цьому контексті дослідження єврейської спільноти Балтського повіту дозволяє поглибити розуміння процесів формування та підтримання етноконфесійної ідентичності на рівні локальної історико-етнографічної спільноти. Експерт зазначив, що дисертаційна робота є комплексним історико-етнографічним дослідженням, у якому єврейська ідентичність розглядається як багаторівневе явище, сформоване під впливом історичних, релігійних, соціокультурних та повсякденних практик. Важливим є те, що авторка відійшла від традиційного висвітлення історії єврейського населення лише через політичні, правові або економічні аспекти та зосередила увагу на внутрішніх механізмах функціонування громади.

Особливу наукову цінність становить залучення широкого комплексу джерел, зокрема архівних матеріалів, статистичних відомостей, законодавчих актів, наративних джерел та результатів власних польових досліджень здобувачки. Було підкреслено значення експедиційних матеріалів 2022–2025 рр., які дозволили зафіксувати та проаналізувати об'єкти єврейської матеріальної спадщини на території колишнього Балтського повіту.

Чепіженко В. В. відзначив, що одним із найбільш вагомих результатів дисертації є дослідження тафального ландшафту як історико-етнографічного джерела. Аналіз єврейських некрополів Балти, Кодими, Крутих, Саврані та Кривого Озера, символіки мацев, епітафій та організації поховального простору дозволив авторці розглядати кладовища не лише як об'єкти культурної спадщини, але й як джерело реконструкції історичної пам'яті та самоідентифікації громади.

Позитивно оцінено комплексний аналіз соціокультурних практик єврейського населення. Дослідниця розглядає релігійні інституції, освітні заклади, благодійні товариства, мовну традицію, сімейну та поховальну обрядовість як взаємопов'язані елементи системи, що забезпечували збереження єврейської ідентичності.

Окрему увагу експерт звернув на використання сучасних цифрових методів дослідження. Створення тривимірної реконструкції традиційного житлово-господарського комплексу єврейського населення Балтського повіту є важливим інструментом фіксації та популяризації матеріальної

культурної спадщини.

Наукове та практичне значення дисертаційної роботи полягає у формуванні нового масиву матеріалів з історії єврейських громад Південно-Східного Поділля, можливості використання отриманих результатів у подальших історичних та етнологічних дослідженнях, музейній роботі, краєзнавчих проєктах та діяльності, спрямованій на збереження культурної спадщини.

Зауваження та рекомендації В. В. Чепіженка:

1. При аналізі механізмів формування єврейської ідентичності доцільним могло б бути ширше залучення порівняльного матеріалу з інших регіонів Поділля та Волині, що дозволило б більш чітко визначити локальні особливості Балтського повіту.
2. Окремі аспекти теоретичного осмислення феномену ідентичності могли б бути розширені шляхом активнішого залучення сучасних зарубіжних досліджень.
3. Деякі статистичні матеріали, представлені у дисертації, доцільно було б додатково узагальнити у вигляді таблиць або графічних схем для кращої візуалізації отриманих результатів.

Разом з тим, зазначені зауваження мають переважно рекомендаційний та дискусійний характер і не знижують загального позитивного враження від представленої дисертаційної роботи.

Обидва експерти зійшлися на тому, що дисертаційна робота Чіненої Ольги Віталіївни «Ідентичність євреїв Балтського повіту», подана до захисту на здобуття ступеня доктора філософії, містить обґрунтовані та достовірні наукові результати і висновки, є самостійним, оригінальним, завершеним дослідженням, що відповідає вимогам, передбаченим пунктами 6, 7 Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 р., № 502 від 19 травня 2023 р., № 507 від 3 травня 2024 р., а її авторка, Чінена Ольга Віталіївна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 032 «Історія та археологія».

В обговоренні взяли участь присутні на науковому семінарі:

Демченко Ольга Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, позитивно оцінила представлене дисертаційне дослідження. Було відзначено актуальність обраної теми, змістовність роботи та її науковий інтерес. Дослідниця підкреслила, що робота справляє позитивне враження завдяки ґрунтовному опрацюванню матеріалу та комплексному підходу до вивчення проблеми.

Сминтина Олена Валентинівна, доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, відзначила, що дисертаційне дослідження Чіненої Ольги Віталіївни є самостійною, оригінальною та змістовною науковою працею. Було підкреслено, що робота вирізняється значною джерельною базою, ґрунтовним

опрацюванням матеріалу та широким використанням результатів власних польових досліджень здобувачки.

Окремо було підкреслено значення власних польових матеріалів здобувачки, зокрема дослідження єврейських кладовищ, аналізу епіграфічних пам'яток та реконструкції елементів матеріальної культури. Було зазначено, що результати роботи мають не лише наукове, а й практичне значення для збереження пам'яток єврейської історико-культурної спадщини України.

Учасники обговорення підтримали позитивні висновки експертів та рекомендували дисертаційну роботу Чіненої Ольги Віталіївни «Ідентичність євреїв Балтського повіту» для подання до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

З характеристикою здобувача виступила наукова керівниця к. і. н., доцентка кафедри археології, етнології та всесвітньої історії факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Петрова Наталія Олександрівна, яка надала позитивну характеристику здобувачки та відзначила її особистий внесок у підготовку дисертаційного дослідження.

Петрова Н. О. зазначила, що дисертаційна робота Чіненої Ольги Віталіївни «Ідентичність євреїв Балтського повіту» є самостійним комплексним історико-етнографічним дослідженням, присвяченим проблемі формування та збереження єврейської ідентичності у межах Балтського повіту Подільської губернії Російської імперії у другій половині XVIII – на початку XX століття. Наукова керівниця відмітила, що під час виконання дисертації здобувачка проявила здатність до самостійного наукового пошуку, критичного аналізу історіографії та джерельної бази, роботи з архівними матеріалами, а також застосування міждисциплінарних методів історико-етнографічного дослідження. Особистий внесок Чіненої О. В. полягає у формуванні комплексної джерельної бази дослідження, проведенні польових досліджень об'єктів єврейської історико-культурної спадщини, аналізі соціокультурних практик єврейських громад та визначенні маркерів етноконфесійної ідентичності. Окремо було наголошено на введенні здобувачкою до наукового обігу результатів дослідження тафального ландшафту єврейських некрополів повіту, а також створенні 3D-реконструкції традиційного житлово-господарського комплексу єврейського населення регіону. Петрова Н. О. зазначила, що здобувачкою повністю виконано індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи. Основні результати дисертації пройшли апробацію на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях та відображені у наукових публікаціях.

Підсумовуючи, Петрова Н. О. відзначила, що дисертаційна робота Чіненої Ольги Віталіївни є завершеною науковою працею, містить наукову новизну, має теоретичне і практичне значення та може бути рекомендована до подальшого розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія».

ВИСНОВОК

міжкафедрального наукового семінару про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему:

« Ідентичність євреїв Балтського повіту_» здобувача ступеня доктора філософії

Чіненої Ольги Віталіївни

за спеціальністю 032 історія та археологія

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю вивчення механізмів формування та збереження етнокультурної ідентичності в умовах поліетнічного та поліконфесійного середовища. Особливий інтерес у цьому контексті становить історичний досвід єврейських громад, які впродовж тривалого часу зберігали власну етноконфесійну самобутність за відсутності державних інституцій та в умовах асиміляційного впливу.

Попри значну кількість досліджень, присвячених історії єврейського населення України, проблема ідентичності євреїв Балтського повіту не була предметом окремого комплексного історико-етнографічного дослідження. Наявні наукові праці переважно стосуються загальних аспектів історії єврейського населення Смуги осілості або окремих великих міських центрів. Водночас особливості формування та збереження ідентичності єврейського населення містечок Південно-Східного Поділля залишалися недостатньо висвітленими.

Тема дисертації відповідає науковому напрямку кафедри археології, етнології та всесвітньої історії факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та виконувалася в межах науково-дослідних тем кафедри:

«Етнокультурні процеси в українському східно-романському Порубіжжі» (НДР № 207);

«Трансформація етнокультурних процесів в Південно-Західній Україні» (НДР № 354, номер державної реєстрації 0124U004450, термін виконання: 01.09.2024 р. - 31.12.2028 р.) Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки НДР: не зазначений. Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Інше (Має наукове значення як фундаментальне дослідження). Індекс УДК: 303.01; 303.1; 303.4; 303.8, 39(4/9), 008:39]-044.922(477.7/.8). 73.20.1. Коди тематичних рубрик НТБ: Дослідження і розробки в галузі гуманітарних наук (історія, літературознавство, мовознавство, мистецтвознавство);

2. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертація є самостійним науковим дослідженням, у якому вперше здійснено комплексне історико-етнографічне дослідження ідентичності єврейської

спільноти Балтського повіту другої половини XVIII - початку XX століття. Авторкою самостійно опрацьовано архівні, статистичні, наративні, етнографічні та польові матеріали, що стали основою для реконструкції соціокультурних практик єврейського населення регіону. Уперше до наукового обігу введено результати комплексного обстеження єврейських некрополів Балти, Кодими, Саврані, Кривого Озера та Крутих, що дозволило розширити джерельну базу дослідження.

Здобувачкою здійснено історико-етнографічний аналіз соціокультурних практик єврейських громад Балтського повіту, досліджено роль релігійних, освітніх та побутових чинників у формуванні та підтриманні етноконфесійної ідентичності. На основі власних польових матеріалів проведено реконструкцію традиційного житлово-господарського комплексу єврейського населення регіону та створено його тривимірну модель.

Самостійно підготовлено та опубліковано науковий каталог «Історія та пам'ять: мацева та огель (XIX - початок XX століття)», у якому систематизовано результати дослідження матеріальної спадщини єврейських громад Балтського повіту.

3. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Основні наукові положення та висновки дисертації є належним чином обґрунтованими та базуються на широкому колі джерел і наукової літератури. Джерельну основу дослідження становлять архівні документи, статистичні матеріали, періодичні видання, наративні джерела, польові етнографічні матеріали, а також матеріали обстеження єврейських некрополів Балтського повіту. Використання принципів історизму, об'єктивності, системності та міждисциплінарного підходу, а також застосування комплексу історичних, етнологічних та польових методів дослідження забезпечили достовірність отриманих результатів і сформульованих висновків.

4. Наукова новизна результатів дисертації

полягає в тому, що воно є першим комплексним історико-етнографічним дослідженням ідентичності єврейської спільноти Балтського повіту другої половини XVIII - початку XX століття.

Уперше:

- здійснено комплексну реконструкцію етноконфесійної ідентичності єврейської спільноти Балтського повіту на основі аналізу соціокультурних практик та матеріальних маркерів культури;
- введено до наукового обігу результати комплексного обстеження тафального ландшафту єврейських некрополів Балти, Кодими, Саврані, Кривого Озера та Крутих;
- обґрунтовано використання тафального ландшафту як історико-етнографічного джерела для дослідження етноконфесійної ідентичності;
- сформовано корпус польових матеріалів для виявлення та аналізу маркерів

єврейської ідентичності;

- здійснено тривимірну реконструкцію традиційного житлово-господарського комплексу єврейського населення Балтського повіту.

Уточнено:

- особливості формування та функціонування єврейського штетлу як соціокультурного простору;
- роль освітніх, релігійних та благодійних інституцій у процесах формування та підтримання етноконфесійної самобутності єврейських громад;
- значення сенсорних практик ранньої соціалізації у формуванні єврейської ідентичності.

Набули подальшого розвитку:

- дослідження соціокультурних практик єврейських громад Південно-Східного Поділля;
- вивчення матеріальної культурної спадщини єврейського населення України як джерела з історії та етнології;
- історико-етнографічні підходи до дослідження етноконфесійної ідентичності.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи

Теоретичне значення дисертації полягає у поглибленні наукових знань щодо механізмів формування та збереження етноконфесійної ідентичності єврейських громад України в умовах поліетнічного середовища та асиміляційної політики Російської імперії.

Практичне значення результатів дослідження полягає у можливості їх використання під час підготовки наукових праць з історії України, етнології, історичної антропології та краєзнавства, розробки навчальних курсів, спеціальних семінарів і навчально-методичних матеріалів.

Матеріали дослідження можуть бути використані у музейній, пам'яткоохоронній та виставковій діяльності. Створений авторкою каталог «Історія та пам'ять: мацева та огель (XIX - початок XX століття)» та результати польових досліджень єврейських некрополів сприяють збереженню та популяризації культурної спадщини єврейських громад Південної України.

6. Оцінка структури та обсягу дисертації, її мови та стилю

Дисертаційна робота Чіненої Ольги Віталіївни за структурою, змістом, мовою викладу та оформленням відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Структура роботи є логічною та послідовною. Виклад матеріалу характеризується належним науковим рівнем, аргументованістю висновків та коректним використанням наукової термінології. Оформлення дисертації відповідає чинним нормативним вимогам Міністерства освіти і науки України.

7. Оцінка роботи щодо ознак академічного плагіату.

Дисертаційна робота була перевірена автоматизованим сервісом пошуку плагіату StrikePlagiarism.com. Результати перевірки зафіксовано у звіті від 03.06.2026 р. та отримано такі показники: оригінальність - 95,17 %, схожість - 4,83 %. Згідно з висновком комісії з етики та академічної доброчесності виявлені у дисертаційній роботі текстові збіги не пов'язані з науковою новизною дослідження та висновками, до яких дійшла здобувачка.

Виявлені текстові збіги пов'язані переважно із загальноновживаною науковою термінологією, назвами установ, архівів, історичних документів, бібліографічними описами джерел та літератури, а також із коректно оформленими цитуваннями та посиланнями на використані джерела.

Окремі фрази та терміни є загальноприйнятими та усталеними у науковій літературі з історії, етнології та юдаїки. Виявлені збіги не мають ознак некоректного запозичення та не можуть розглядатися як порушення академічної доброчесності. За результатами проведеної перевірки дисертація Чіненої Ольги Віталіївни визнана оригінальною науковою працею, яка не містить ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації або фальсифікації результатів дослідження.

Отже, дисертаційна робота є самостійним науковим дослідженням та може бути рекомендована до захисту. Інші факти, виявлені під час розгляду роботи, відсутні.

8. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Чінена О. В. Соціокультурні маркери ідентичності євреїв Балтського повіту. Вісник науки та освіти. Серії «Філологія»; «Педагогіка»; «Соціологія» «Культура і мистецтво»; «Історія та археологія». 2025. Вип. 9(39). С. 2132-2140. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9\(39\)-2132-2140](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9(39)-2132-2140) eISSN 2786-6165

Чінена О. Євреї в «Трудах Подільського єпархіального історико-статистичного комітету» під редакцією Юхима Сіцинського. Вісник Черкаського університету. Серія «Історичні науки». 2025. № 1. С. 41-45. DOI: <https://doi.org/10.31651/2076-5908-2025-1-41-45> ISSN 2076-5908 eISSN 2518-1149

Чінена О. «Положення про устрій євреїв» 1804 р. як інструмент впливу на ідентичність єврейських громад у Російській імперії. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія «Історія»: зб. наук. пр. Вінниця: ВДПУ, 2024. Вип. 50. С. 131-135. DOI: <https://doi.org/10.31652/2411-2143-2024-50-131-135> ISSN 2411-2143 eISSN 2709-2453

Чінена О. В. Історія та пам'ять: мацева та огель (XIX - початок XX століття) / Ф-т історії та філософії Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова. Одеса :Бондаренко М. О., 2025. 77 с. URL: http://opac.lib.onu/pdf/History_memory_matseva_ohel.pdf ISBN 978-617-8511-80-7

* Рекомендовано до видання вченою радою факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова (Протокол № 1 від 16 вересня 2025 р.). Рецензенти: К. В. Малахова, канд. філос. наук, В. Г. Кушнір, д-р іст. наук.

Петрова Н., Чінена О. Єврейська ідентичність у народній пам'яті. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія «Історичні науки»: зб. наук. пр. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2021. Вип. 55. С. 98-104. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168774.2021-\(55\)-11](https://doi.org/10.31909/26168774.2021-(55)-11) ISSN 2521-1749 eISSN 2616-8774

9. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Результати дисертаційного дослідження були представлені у доповідях на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. Зокрема, використання народної пам'яті та усної історії як інструментів дослідження єврейської ідентичності представлено на 77-й звітній конференції викладачів і наукових працівників ОНУ імені І. І. Мечникова (Одеса, 2022) та на XIX науковій конференції «Етнічна культура в глобалізованому світі» (Одеса, 2024). Питання трансформації традиційної культури, зокрема клезмерської музики Південно-Східного Поділля, були представлені на Всеукраїнській конференції «Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні» (Київ, 2023). Апробація результатів дослідження тафального ландшафту та ролі релігійних інституцій Балти відбулася на 9-й конференції «History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity» (Галац, Румунія, 2023) та IX-й міжнародній конференції «Patrimoniul cultural de ieri - implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine» (2024). Проблематика єврейських некрополів та аналізу метричних книг як культурного коду громад також висвітлювалася на Київській міжнародній конференції з юдаїки (Київ, 2023) та XXI науковій конференції «Етнічна культура в глобалізованому світі» (Одеса, 2025). Вплив державної політики Російської імперії на ідентичність громад, зокрема через інструменти русифікації та освітні реформи, розглядався на Всеукраїнській конференції «Етнокультурне розмаїття України» (Одеса, 2024). Практичні аспекти збереження культурної спадщини та залучення молоді до охорони пам'яток обговорювалися на круглому столі ESJF (2025).

Результати комплексного аналізу ідентичності в наративних джерелах, архітектурі та тафальному ландшафті Балтського повіту було представлено

на Міжнародній конференції «XXVIII Сходознавчі читання А. Кримського» (Київ, 2025). Окремі результати дослідження тафального ландшафту та єврейської епіграфіки та матеріальної спадщини XIX - початку XX століття було систематизовано та оприлюднено у формі авторського наукового каталогу «Історія та пам'ять: мацева та огель» (Одеса, 2025).

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Чіненої Ольги Віталіївни на тему «Ідентичність євреїв Балтського повіту».
2. Констатувати, що дисертація Чіненої Ольги Віталіївни за своїм науковим рівнем, актуальністю, новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням, ступенем обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.
3. Наукові результати дисертації висвітлено у 4 наукових публікаціях, що відповідають вимогам чинного законодавства для здобуття ступеня доктора філософії, зокрема у чотирьох статтях у наукових фахових виданнях України, одна з яких індексується у міжнародній наукометричній базі Web of Science Core Collection. Основні положення та результати дисертаційного дослідження пройшли апробацію на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, а також відображені у науковому виданні «Історія та пам'ять: мацева та огель (XIX — початок XX століття)»

4. Рекомендувати дисертацію Чіненої Ольги Віталіївни «Ідентичність євреїв Балтського повіту», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 032 «Історія та археологія», для подання до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Результати голосування щодо затвердження Висновку та рекомендації до захисту дисертації:

За	6	(шість осіб)
Проти	-	(немає)
Утримались	-	(немає)

Головуючий на міжкафедральному науковому семінарі
д.і.н., професор, завідувач кафедри
археології, етнології та
всесвітньої історії

Сминтина О.В.

Секретар кафедри к.і.н., в.о. доцента
кафедри археології, етнології
та всесвітньої історії

Чепіженко В.В.

